Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 63. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 18-го БЕРЕЗНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 18, 1980 No. 63. VOL. LXXXVII.

В. БОРОВСЬКИЙ ВИСТУПИВ В РАТҐЕРСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Ню Бронзвік, Н. Дж. — Віктор Боровський, 23-річний колишній дисидент в Україні, якому вдалось виїхати на Захід в 1978 році, доповідав про совєтську дійсність та про правозахисний рух в СССР в Ратгерському університеті у п'ятницю, 7-го березня в рамках вечора, що його влаштував Український Студентський Клюб. Крім нього з коротким словом виступила Зінаїда Григоренко, дружина ген. Петра Григоренка, як інформує університетська газета „Тарґум" у виданні з понеділка, 10-го березня.

Віктор Боровський під час виступу в Ратґерському університеті

Розповідаючи про свій арешт і перебування у „психушці" В. Боровський заявив, що тільки сама згадка про письменника Александра Солженіцина і його твір „Архіпелаг ҐУЛаг" під час університетських студій коштувала його шість місяців у психічному заведенні, де йому встрикувано сірчану кислоту та інсуліну, а відтак його мамі говорили, що він „ненормальний".

Боровський сказав, що в совєтських концтаборах перебуває 6 мільйонів осіб. „Вони працюють по 10 до 12 годин денно, а їхня праця йде на вдержання КҐБ і війська". На протязі півтора року, заявив Боровський, політв'язні виробляють сувеніри на літні Олімпійські ігрища.

„Всі ці сувеніри обляті сльозами і кров'ю людей, які працюють задармо", — сказав Боровський.

Він сказав, що його звільнено з „психушки" після шістьох місяців. Він заявив владі, що він жид та бажає виїхати до Ізраїлю, що й уможливило йому продістатись на Захід.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ПЕРЕМАГАЄ У ПРАВИБОРАХ, ДЖ. ФОРД І Р. ДОЛ НЕ КАНДИДУВАТИМУТЬ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Не зважаючи на те, що Президент не бере безпосередньої участі у передвиборчій кампанії з уваги на кризову ситуацію в Ірані і Афганістані, Джіммі Картер добився переконливих перемог у правиборах і „кокусах" Демократичної партії у Пуерто Ріко і у трьох сетйтах.

Президент Джіммі Картер

У правиборах Демократичної партії у Пуерто Ріко, які відбулись в неділю, 16-го березня, президент Картер здобув 52 відсотки голосів і 21 делеґата на крайову конвенцію, а сенатор Едвард Кеннеді — 48 відсотків і 20 делеґатів.

У „кокусах" цієї партії у стейтах Міссісіпі, Південній Каролайні і Вайомінґу, які відбулись в суботу, 15-го березня, президент Картер також здобув високі відсотки голосів та піддержуючих його делеґатів на стейтові конвенції. На підставі неповних ще обчислень голосів, у Південній Каролайні президент Картер здобув 89 делеґатів, а сен. Кеннеді 43. У Вайомінгу президент Картер здобув 67.5 відсотка голосів, а сен. Кеннеді 27 відсотків. Третій кандидат Демократичної партії, губернатор Каліфорнії Едмунд Бровн, не одержав належної кількости 15 відсотків голосів, щоб здобути делеґатів. У Міссісіпі президент Картер добився ще більш переконливої перемоги над сен. Кеннеді відсотковим відношенням голосів 84.5 до 4.7.

У міжчасі, у правиборах Республіканської партії зайшли значні зміни у наслідок відтягнення кандидатури сенатором Робертом Долом і рішенням колишнього президента Джеральда Форда не кандидувати на номінацію. Це звужує змагання за номінацію цієї партії фактично до трьох чільних кандидатів, а саме, Рональда Ріґена, Джорджа Буша і конгресмена Джона Андерсона, які висловили задоволення, що Дж. Форд своїм рішенням „вияснив ситуацію" у рядах партії. Усі кандидати приготовлялись до правиборів у стейті Ілліной, які мали відбутись у вівторок, 18-го березня.

СССР ПОСТІЙНО ЗБІЛЬШУЄ ДОСТАВУ СВОЄЇ ЗБРОЇ НА БЛИЗЬКИЙ СХІД

Ню Йорк/Єрусалим. — В час, коли З'єднані Стейти Америки головну увагу звертають на присутність совєтських військових частин і совєтської зброї в Афганістані, то деякі союзники Америки, зокрема Ізраїль та ряд західньоевропейських країн, вказують, що Москва постійно збільшує доставу своєї зброї та своїх „дорадників" теж до інших країн Близького Сходу, а саме до Лівії, Сирії, Південного Ємену та Етіопії. Це ствердджує Дрю Міделтон, кореспондент „Ню Йорк Таймсу", у виданні цієї газети з п'ятниці, 14-го березня.

Базуючись на заявах розвідчих аґенцій деяких західньоевропейських держав, як теж на твердженнях Аріеля Шарона, колишнього генерала ізраїльських збройних сил, який тепер є міністром сільського господарства в уряді прем'єр-міністра Менахема Беґіна, Міделтон пише, що Москва вже протягом останніх 6-ох років постійно збільшує доставу своєї зброї до згаданих країн Близького Сходу, які є союзниками Совєтського Союзу.

Міністер Шарон твердить, що совєтська інвазія в Афганістані є тільки частиною загального пляну Москви поширити свої впливи на обшир Перської затоки, тобто на терен з найбільшими джерелами нафтової ропи в світі. Шарон та інші спостерігачі вказують, що Кремль не тільки посилає в обшир Перської затоки свою власну зброю і своїх власних дорадників, але також „заохочує" Східню Німеччину та Кубу робити те саме.

Коли взяти за приклад Лівію, то в тій арабській країні тепер находиться понад 2,000 совєтських танків, яких лівійські збройні сили самі не можуть вживати, бо не мають задовільної кількости танкістів і механіків, які обізнані з тим родом зброї. Отже, — пише Міделтон, — аналітики передбачають, що якщо дійшло б до загальної війни на Близькому Сході, то Москва перекинула б туди своїх власних танкістів і механіків.

Подібно виглядає ситуація зі совєтськими військовими літаками в Лівії. Пілотами цих літаків — це переважно громадяни Совєтського Союзу, як теж Північної Кореї, Пакістану, а також палестинські араби, члени Палестинської Визвольної Організації (ПВО). Кореспондент Міделтон вказує, що в Лівії під сучасну пору є багато більше совєтських літаків, ніж формально проголошених 200 літаків, які становлять ціле військове летунство тієї арабської держави. Багато совєтських літаків ще невповні змонтовані, тобто находяться в скринях, але нагляд над ними мають тільки совєтські вояки та інші „дорадники".

Британські розвідчі чинники та ізраїльський міністер Шарон інформують, що в Південному Ємені та Етіопії перебуває велика кількість східньонімецьких і кубинських вояків і „дорадників". Деякі єменські та етіопські військові частини находяться під безпосередньою командою кубинців і німців, а крім того кубинці та німці складають велику частину пілотів повітряних збройних сил цих двох країн Близького Сходу.

Щодо Сирії, то ця арабська держава одержує від Совєтського Союзу найомдернішу зброю, наприклад, танки Т-72, літаки типу МІГ-25, військові кораблі меншої величини, різні ракети тощо. Крім того, европейська розвідка твердить, що Москва зобов'язалася своїм летунством обороняти Дамаск, столицю Сирії, якщо в тій частині світу вибухла б війна.

Ізраїльський міністер Шарон вважає, що З'єднані Стейти Америки ще настільки не скріпили своїх власних військових сил на терені Близького Сходу та Індійського океану, щоб дати відповідну відсіч можливим майбутнім аґресивним крокам Совєтського Союзу на тому обширі. Він закликає уряд ЗСА негайно збільшити свою військову присутність в тій частині світу, а не надіятися, що приязні до Америки арабські країни та Ізраїль зможуть успішно протиставитися імперіялістичним заходам Москви.

КОРОТКІ ВІСТІ

ЗАХІДНЯ РОЗВІДКА ПОДАЄ, ЩО СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ розгортає діяльність, щоб викликати нові забурення у відносинах поміж арабами і жидами на Середньому Сході. Кремль діє тепер через свою амбасаду в Бейруті, Ливан, давши наказ палестинським просовєтським повстанцям розпочати терористичні наскоки на окуповані ізраїльцями арабські терени. Речники Адміністрації Картера уважають, що ціллю цих кремлівських ходів є „запалити зустрічну пожежу", тобто спровокувати ізраїльську відплатну акцію, яка поставить в незручне положення Америку і її західніх альянтів, щоб відтяжити критику в світі проти Москви за її напад на Афганістан.

ЕКОНОМІСТИ КАРТЕРОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ НЕ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ великої рецесії в країні в найближчому майбутньому. Економіка ЗСА в першому кварталі цього року виявилась сильною, тож ці економічні експерти Уряду говорять тепер лише про невелике зниження в економічних показниках, а наслідки цього зниження можуть взагалі бути непомітні аж до наступного року, тобто після виборів нового президента, — пише „Нюзвік" з 17-го березня.

ВАТИКАНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ПОЇХАЛА 12-ГО БЕРЕЗНЯ ДО МОСКВИ для розмов, які ведуться вже п'ятий раз у цій серії, про теологічну єдність, з лідерами Російської православної церкви. Восьмичленну делегацію з Риму очолює Йоган кардинал Віллебрандс з Голляндії, що є головою Секретаріяту для Християнської Єдности.

КАМБОДЖСЬКА СВЯТИНЯ З XII СТОЛІТТЯ АНҐКОР ВАТ зазнає безжалісної руйнації й розкрадання, а її уважає світ за один з найбільш цінних архітектурних пам'яток. Сотні з статуй і статуеток Будди розкрадено, навіть повідбивані голови для продажу згодом, якщо вся статуя занадто тяжка. В святині скрізь познаки підмінованих і пізніше поторощених вибухами статуй, — наслідок, — пише „Нюзвік" з 17-го березня, — діяльности повстанців Хмер Руж, коли ті відступали перед в'єтнамцями на початку 1979 року. Крихкі камінні скульптури руйнуються від недогляду, вандалізму й від посліду кажанів, що тепер живуть в святині. Частину заповідника святині вже поглинули навколишні джунглі.

ЛАВА ПРИСЯЖНИХ ЗАСУДИЛА МАСОВОГО ВБИВЦЮ ДЖАНА В. ҐЕЙСІ до смерти в електричному стільці у двогодинній і 15 хвилин нараді поміж собою, у Чікаго 13-го березня, після того, як учора і теж у менше як двогодинному обговоренні його злочинів ці самі присяжні — сім чоловіків і п'ять жінок — визнали його винним в тридцяти трьох убивствах хлопців і молодих чоловіків. Цей жахливий кримінальний випадок є найбільшим в історії американського судівництва кількістю помордованих. Засуджений на страту 37-літній будівельний контрактор, вбивця Ґейсі, слухаючи вироку, не виявляв ніяких емоцій, а присутні в залі родини замучених хлопців зустріли вирок зітханням з полегшею, оплесками і радістю, що справедливість цей раз перемогла, — пише „Нюзвік" з 17-го березня. Страта визначена судом на 2 червня ц.р., але перед нею вбивникові прислуговує ще, ґарантований законами стейту Ілліной, відклик до вищих інстанцій. Ґейсі був визнаний винним і в сексуальних злочинах, що їх доконував на своїх жертвах. Більшість трупів було знайдено закопаними під будинком Ґейсі.

ІРЛЯНДСЬКУ РЕЛІКВІЮ З ВОСЬМОГО СТОЛІТТЯ ЗНАЙШОВ АМАТОР-ШУКАЧ СКАРБІВ з допомогою ручного детектора в брунатній трясовині району Тіпепері в Ірляндії. Цю знахідку, що складається з чотирьох речей в золоті, сріблі, бронзі, бурштині і склі, потрібних для причащання в церкві, називають зраділі ірляндські археологи „знахідкою століття", бо ще „ніхто ніколи не знайшов такого повного комплекту вівтарного вивінування" — за словами куратора Ірляндського державного музею в Дубліні. Ця знахідка вказує на високий рівень „золотої ери Ірляндської минувшини".

БРИТАНСЬКИЙ БОЙКОТ ОЛІМПІЯДИ В МОСКВІ ЦЬОГО ЛІТА виявився вже тим, що уряд прем'єра Марґарет Татчер припинив дипломатичні зв'язки поміж британськими і совєтськими змагунами та заявив, що цивільні службовці і військовий персонал не дістануть спеціяльних відпусток для змагань в Москві.

РЕЧНИКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ РОЗВІДКИ, ЯКІ СПЕРШУ ВИРАХУВАЛИ, ЩО совєтам треба мати в Афганістані 200 тисяч війська для „пацифікації" краю, тепер кажуть, що вони помилилися, бо СССР потребує для цілковитого опанування тієї мусулманської країни, де повстанці йдуть не вагаючись на смерть, принаймні 500 тисяч війська. Знавці з розвідки вважають, що совєти гірко прорахувалися там, спираючи свої калькуляції на досвіді в Мадярщині й Чехо-Словаччині, де сама поява на вулицях міст і в селах совєтських солдатів залякала місцевих жителів, що вже не могли, спаралізовані страхом, чинити опору російським окупантам.

АНДРІЮ ЯНҐ БАЖАЄ ЗНОВУ ПОВЕРНУТИСЯ ДО АКТИВНОЇ ПОЛІТИКИ з приватного життя, — кажуть приятелі цього американського колишнього конґресмена й амбасадора ЗСА до ОН. Янґ буде брати під увагу, здається, вибір на сенатора з Джорджії, якщо сенатор Герман Талмадж вирішить не йти на перевибір, або Янґ статиметься про вибір на посадника міста Алабами. Не виключено також, що президент Картер, якого Андрю Янґ гаряче підтримує на перевибір на чоло країни, назначить його знову на якийсь відповідальний пост у своєму Уряді в майбутній каденції.

Американці цікавляться Українським Музеєм в Ню Йорку

(Б.Ц.). — „Ню Йорк Тайме" з 29-го лютого ц.р. надрукував довшу статтю Варвари Кроссет п.н. „Путівник по мистецьких центрах світу — в Ню Йорку". У статті мова про те, що під час вік-ендів можна „подорожувати" по усьому світі, не покидаючи Мангаттену. Просто треба відвідати різні національні етнічні центри, галерії, музеї. Авторка описує важливіші з них і між ними Український Музей при Другій евеню. Вона інформує читачів про виставку гуцульської кераміки, металеві вироби і прикраси з — „останніх двісті років", пише про виставку українських вишивок й підготовку до показу писанок. Авторка згадує і про крамничку при музеї, де можна купити репродукції деяких музейних речей. Вкінці подано години, коли музей відкритий для публіки (від год. 1-ої до 5-ої від середи до неділі).

У тій статті подано інформації про німецький Дім Ґете, Скандинавську Фундацію, Австрійський Інститут, Італійський Інститут Культури, Китайський Інститут, Японський Дім, кілька центрів еспанської культури та декілька інших. З центрів культур східньо-европейських народів описано тільки Польський Інститут Мистецтва і Науки, Фундацію Косцюшка і Український Музей.

Включення Українського Музею до газетного провідника по Ню Йорку — вказує, що цей Музей є мабуть єдиною українською установою про діяльність якої американська преса і телебачення систематично й безкоштовно інформує читачів. Український Музей став частиною культурного життя Ню Йорку. Після кожної згадки про наш Музей в американській пресі кількадесять нових осіб відвідує цей музей. Як інформують працівники музею два дні пізніше появи коментованої тут статті, тобто в неділю, 2-го березня Український Музей відвідало біля сто американців.

ЗСА продовжуватимуть військові маневри в Південній Кореї

Панмунджом. — Адмірал Стівен Гостеттлер, голова делеґації командування військ Об'єднаних Націй, яка веде переговори з представниками комуністичної Північної Кореї, минулого четверга, 13-го березня, заявив комуністам, що збройні частини ЗСА та Південної Кореї продовжуватимуть переводити свої військові маневри на території Південної Кореї, не зважаючи на гострі протести з боку режиму Північної Кореї.

Під час 399-их з черги нарад делеґації Об'єднаних Націй з північними корейцями в місцевості Панмунджом — перші наради відбулися в 1953-му році, коли дійшло до перемир'я в Корейській війні — адм. Гостеттлер заявив, що ЗСА зобов'язані запевнити безпеку Південної Кореї з боку „будь-якого ворога" і тому військові частини цих двох країн далі переводитимуть спільні маневри, які розпочалися ще 1-го лютого ц.р. Як інформує командування американських збройних сил, такі спільні маневри відбуваються річно від 1976-го року.

Хочуть „прилучити" Західню Канаду до З'єднаних Стейтів Америки

Ріджайна, Саск. — Провідник Консервативної партії Саскачевану Дік Колвер зрезиґнував з членства в тій партії для кампанії з метою з'єднання чотирьох західньоканадських провінцій з ЗСА.

На пресовій конференції Колвер, що має 44 роки, вказав на висліди останніх виборів в Канаді, які переконали його, що Західня Канада не може далі лишатися в канадській федерації, що повстала тому 143 роки.

Прем'єр-міністер П'єр Трудо та його Ліберальна партія виграли більшість мандатів у парляменті, але серед них є лише два члени парляменту вибрані на заході Канади. Колвер заявив, що чотири провінції на заході, які є дуже багаті — Манітоба, Саскачеван, Альберта і Британська Колумбія — можуть захищати свої економічні інтереси і майбутнє тільки як члени-стейти З'єднаних Стейтів Америки.

„Культурні і суспільні подібності західніх ЗСА та західньої Канади, коли порівнювати з культурними різницями між народом західньої Канади та мешканцями Онтаріо і Квебеку, є очевидними для кожної людини" — говорив Колвер.

Теперішній провідник Консервативної партії Ґрент Дівайн заявив, що сила західньої Канади „економічного, а не політичного характеру. Це правда, що ми не маємо багато людей там (парлямент в Оттаві), але, якщо б ми прилучилися до З'єднаних Стейтів Америки, ми втратили б не тільки політичну, але також економічну свободу".

За головства Колвера консерватисти стали офіційною опозиційною партією в Саскачевані. Він зрезиґнував з головства партії минулої весни та перебував увесь час на своїй великій фармі в Арізоні, ЗСА.

Ісламська Республіканська партія веде у парляментарних виборах в Ірані

Теґран. — Після підрахування біля половини голосів із іранських парляментарних виборів, які відбулися минулої п'ятниці, 14-го березня, покищо найбільшу кількість голосів здобули кандидати Ісламської Республіканської партії, тобто консервативні прихильники Аятолли Хомейні. З уваги на те, що в багатьох виборчих округах ряд кандидатів не здобули 50 або більше відсотків голосів, то десь за три тижні в тих округах відбудуться додаткові вибори між тими двома кандидатами, які одержали найбільшу кількість голосів. Таким чином, 270-членний іранський парлямент („Мажліс") зможе розпочати свою діяльність навіть пізніше, ніж в квітні-травні, як це раніше передбачувалося.

Як відомо, Аятолла Хомейні, який згідно з іранською конституцією має майже диктаторські повновласті, кільканадцять днів тому заявив, що долю 50-ох американських закладників в амбасаді ЗСА в Теґрані вирішить власне новий парлямент. Факт, що новий іранський парлямент („Мажліс") складатиметься вбільшості ... правдоподібно, дуже ускладнить справу звільнення американських дипломатів-закладників, бо Хомейні, мусулманське духовенство та іранські „студенти", які вже від 4-го листопада 1979-го року держать цих закладників, часто зміняючи свою думку, а саме — все відкладають справу звільнення закладників і висувають все нові передумови.

Коментатори підкреслюють, що з уваги на те, що парляментарні вибори напевно виграє Ісламська Республіканська партія, контрольована Хомейні та його найближчими дорадниками, тобто мусулманськими духовниками-муллами, становище президента Абольгассана Бані-Садра, якого зараховують до табору поміркованих політиків, правдоподібно, буде дуже важке. Він і його прихильники надіялися, що у парляментарних виборах їхні кандидати здобудуть дещо більше місць, але виглядає, що їхні сподівання не сповняться.

Хоча вислід п'ятницевих парляментарних виборів буде остаточно проголошений щойно за тиждень, або навіть пізніше, то президент Бані-Садр, члени ...

(Закінчення на стор. 4)

Ще про зустріч громадянства з проф. В. Кубійовичем у Ню Йорку

Ню Йорк, Н. Й. — Із Комітету Зустрічі українського громадянства з проф. Володимиром Кубійовичем, повідомляють цих, хто бажає узяти участь у цій Зустрічі, яка відбудеться цієї суботи, тобто 22-го березня ц.р., о год. 6-ій вечора, тут в Українському Народному Домі при 140 2-га евеню, що можна зголошуватися ще до п'ятниці, 21-го березня.

Зголошуватися слід, пишучи на адресу Наукового Товариства ім. Шевченка — 302 Вест 13-та вулиця, Ню Йорк, Н. Й. 10014, телефонувати — в Ню Йорку під час дня на число: 929-7622, або на число 475-3699 — увечері; в Нюарку, Н. Дж. — проситься телефонувати на число 372-7300.

УММАН У ШЕВЧЕНКІВСЬКІ РОКОВИНИ

Монтреаль (ОПУС). — З нагоди Шевченківських роковин 1980 Монтреальська СФМБ — Радіостанція передала в рамках програми „Український час" під керуванням дир. І. Опарика доповідь про „Національне й універсальне в шевченка" проф. Яр. Рудницького, президента Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук (7 березня 1980). З уваги на розпорошеність членів УММАН по різних країнах поселення, Президія Академії доручила кожному включатися в місцеві святкування Шевченкових днів і залежно від обставин допомагати в гідному відзначенні пам'яті українського Генія-Пророка, насвітлюючи науковими методами його життя й творчість.

ЧІКАҐО ВШАНОВУЄ ГЕН. ТАРАСА ЧУПРИНКУ

Чікаґо (С. Ґоляш). — Тут створено громадський комітет для вшанування 30-річчя смерти ген. УПА Тараса Чупринки. Святочна академія відбудеться в суботу, 22 березня 1980 р., о год. 7:00 веч. в залі дому СУМА. В програмі: Апель комбатантських і молодечих організацій, слово ред. Л. Рихтицького, хор „Дніпро", соліст Р. Клюковський, оркестра СУМА, виступи молоді.

ПАКІСТАН ВСЕ ЩЕ ЗАЦІКАВЛЕНИЙ АМЕРИКАНСЬКОЮ ФІНАНСОВОЮ ДОПОМОГОЮ, хоч і відмовився нещодавно від біля півмільйонної допомоги військової, назвавши її „горішковою" (peanuts). Після того, як Вашінґтон пояснив Пакістанові, що це не „все або нічого" в справі грошової допомоги для цієї країни, чільний представник Пакістану сказав, що вони зацікавлені в сумі 200 мільйонів долярів на економічну допомогу, ... відмовився від 200 міл. дол. ... воєнні закупи в ЗСА.

ТАСС — про „нарощування потужностей" радіостанцій „Свобода" та „Вільна Европа"

Київ. — У київській газеті „Радянська Україна" появилося повідомлення пресового аґентства ТАСС п.з. „Збільшують асиґнування радіодиверсантам", в якім це пресове аґенрство інформує, що американський уряд збільшив асиґнування грошей на „ведення підривної радіопропаганди радіостанціями 'Свобода' і 'Вільна Европа'".

У дальшому ТАСС старається докладно поінформувати, які це суми грошей ... Конґрес віддав у користування цих двох радіостанцій, а також при цьому подає преважливу „істину", що, мовляв, Рада Міжнародного радіомовлення має тільки номінальну контролю в перегляді роботи радіостанцій „Свобода" та „Вільна Европа", бож, мовляв, їхнім „справжнім хазяїном є ЦРУ".

В кінці своєї нотатки кореспондент цього пресового аґентства, завважує, що відповідно з програмою, яка була проголошена в березні 1977 року „тепер відбувається нарощування потужностей цих радіостанцій".

СВОБОДА SVOBODA
[illegible] ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily ex[illegible] Mondays and holidays by the Ukrainian National A[illegible]ation, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Співвинуватці вбивства

Відомо, що терор залякує людей так, що паралізує їхню волю, деправує, деградує людину до того ступня, що людина затрачує всі інші почування за вийнятком страху за свою особу, чи й найближчих рідних. Цей стан не є вічний, — приходить якесь потрясення, чи терор перебирає мірку й минається психоза, створена терором. Але залякання терором можна зрозуміти. Хто жив бодай якийсь час під гітлерським чи совєтським режимом, той знає, що така атмосфера, створена отакими терористичними режимами, і той розуміє, що треба особливого гарту духа, щоби в такій атмосфері не заламатися та ще й мати відвагу заявляти свою позицію супроти жорстокого рафінованого режиму, спертого на терорі.

Зате менше можна зрозуміти якусь дивну психозу страху й байдужности до долі ближнього, коли аналізуємо відоме мільйонам щоденних подорожніх нюйоркськими підземками. Інколи ціла гурма недо[illegible] здебільша у настрої „[illegible]й", себто знаркотизо[illegible], верещить, бешкетує, грабує подорожніх і, с[illegible]вши атмосферу терору, не знаходить спротиву. Це ще теж сяк-так мо[illegible] зрозуміти. Зате незрозуміл[illegible] є явище, що один чи два напасники не знаходять ніякої реакції, хоча у вагоні є кілька чи кільканадцять дорослих, здорових і сильних мужчин. Не можна зрозуміти байдужости, з якою сусід с[illegible]ть мовчки й непорушно, коли бандит вириває його [illegible] з руки торбинку. Це таке загальне і всім відоме явище, що коли в половині лютого у нюйоркській підземці у [illegible] БМТ кілька молодих [illegible]чин кинулися на б[illegible]грожував пасаж[illegible]жем, роззброїли [illegible] землю і притрима[illegible] заалярмована поліція арештувала його, то популярний нюйоркський щоденний „Дейлі Нюз" подав цю вістку під великим заголовком почерез цілу сторінку: „Гурра! Подорожні БМТ піймали ножівника!" На превеликий жаль, це був вийнятковий випадок правильної реакції мужчин супроти терориста-грабіжника. Якщо такі грабіжники знали би, що всі приявні у вагоні кинуться на нього, не злякавшися його ножа чи пістолі, і поки вирятує його з рук роз'юшених людей поліціянт, то йому загрожує, як бувало за піонерських часів в Америці, каліцтво або й смерть, то покидьки суспільства не робили би собі „фану" з бешкетуванням у вагонах підземки, напастуванням спокійних подорожніх та грабуванням їх.

Але ось бувають ще сумніші, ще трагічніші випадки, які кидають похмуре світло на людську вдачу, на психіку людей, які не то зі страху не то з вигідництва, байдужости та просто з лінивства стають співвинуватцями вбивства невинної людини. 25-річна медсестра Бонні Анн Буш ішла до своєї праці у шпиталі в Мангеттені в Ню Йорку. Їй заступив дорогу один негр, — вона кликала багато разів „надопомогу", — „поможіть мені", — п'ять осіб чули ті оклики розпуки, одна жінка бачила ту сцену зі свого вікна, але навіть не подзвонила зі свого телефону поліції, — водій вантажного авта, під яке кинулася медсестра, обминув її і поїхав далі, не зупинившись і не поцікавившись долею жінки, — один молодий механік бачив, як над'їздить поліційне авто, але не поінформував поліціянта, що бачив, як чорний напасник тягнув молоду жінку до поруйнованого будинку і що та жінка пручалася та кричала за допомогою. Поліціянти з того авта також не поцікавилися спитати когось, що сталося, що хтось їх викликав. В годину після того зна[illegible] трупа тієї медсестри: бандит застрелив її та підп[illegible], щоб затерти сліди. Вбивника піймали і на судовій розправі переслухували як свідків четверо з отих п'ять осіб, які чули оклики „на допомогу" та ще й бачили сценку, як бандит напастував молоду жінку, але — дивується судовий репортер в газеті — ані прокурор, ані суддя не запитали ні одного з тих свідків, чому властиво ніхто з них не пос[illegible] на допомогу жінці, чому байдуже і хол[illegible]ровно дозволив, щоб її так безглуздо, так жо[illegible] вбили...

[illegible] відповідь на цей турботливий запит є ста[illegible] мудрість „гомо гоміні люпус ест" — „[illegible] людині вовк". Бо коли б тоді кілька осіб одно[illegible] почали кричати на бандита, коли б він побачив, що [illegible] реагують на оклики напастованої молодої жінки, то він напевно був би залишив її і втік. І цікава психологічна загадка: чи хтось із тих п'ятьoх осіб має докори [illegible], — чи хтось із них освідо[illegible] собі, що він чи вона с[illegible] співвинуватцями вбивства, [illegible] в його чи її руках [illegible] життя молодої медсестри, [illegible]нула тільки тому, [illegible] не були люди, а вовки, [illegible]жі на долю ближн[illegible].

По[illegible] мільйонів американців мі[illegible]ма океанами хвил[illegible] долею 50-ох „закладників" в Тегерані. Але чи не треб[illegible] би більше хвилюватися такими проявами безсер[illegible]ости, трусливости, апатії, отупіння чи просто таки злочинної злої волі, яка потурає кривавим вбивствам тут, під самим носом, у центрі метрополії світу?! Як характеризувати таких людей, як виправдувати їхній нев[illegible]вий злочин самолюбства, страху, байдужости і лін[illegible]?!

Шведський міністер критикує СССР за інвазію Афганістану

Стокгольм, Швеція. — Шведський міністер закордонних [illegible] Оляф Ульстен на[illegible] совєтську інтер[illegible] в [illegible] „злочином [illegible] хартії Об'єднаних Націй та ударом для прав невтральних країн".

Він заатакував Совєтський Союз у своїй промові-перегляді шведської закордон[illegible] в парлямен[illegible] є тради[illegible] [illegible] ня незалежного уряду чорної більшости в Родезії є одним із св[illegible] моментів у м[illegible] відносинах.

У [illegible]рації міністер Ульстен заявив в імені уряду, що Швеція визнає право за Ізраїлем закріпити свої права в межах „визнаних кордонів", як теж право палестинців на свою власну державу. Він додав, що із[illegible] селища на [illegible] Йордану [illegible] Ізраїлю.

Микола Бараболяк

„ТРІЩИТЬ СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ..."

(1)

Дезінформація дуже шкідлива. Не дивитись на наше майбутнє дуже чорними очима, бути оптимістом — гарно. Але будувати політичні перспективи на райдузі ілюзій — може бути і злочином.

Наголовок „Тріщить Совєтський Союз" узяв я з одного нашого тижневика. Та це не єдина стаття, яка поширює такі ілюзії. Найдете у нашій пресі безліч статтей, де переконується читача, який то сильний наш революційний рух в Україні і який слабий сам СССР.

Поняття „сила" і „слабість" релятивне. Все треба питати: „слабий", чи „сильний у відношенні до кого? Нині голоси і американської і світової преси болють над тим, що після в'єтнамської, вотерґейтської, іранської й останньо афганської афер, Америка через власне занехання утратила в останньому десятиріччі ту незаперечну позицію першої світової потуги, якою вона втішалась до шістдесятих років. В'єтнамська помилка мала той трагічний наслідок, що Америка стала мілітарно, а головно психологічно розброювати себе, коли СССР всією парою зброївся і дальше зброїться. Коли б не та тенденція „антимілітаризму" в Америці, не було б, мабуть, Куби, Анголи, Етіопії, може й Ірану, а головно Афганістану. Зокрема ж Афганістану. А Афганістан особливо грізне мементо. Афганістан це приклок перед атакою на нерв економічної і мілітарної сили Заходу — джерела близькосхідньої нафтової енерґії.

Америка зачинає щойно нині дорозумлюватись до того, що було величезною помилкою дати зісунути себе з позиції примату, у якій вона, хоча поневолі, найшлась після II світової війни. Відповідальним за безпеку Америки чинникам стало врешті ясним, що принципом „нуклеарного паритету", на якому спиралась пов'єтнамська політика, і що мало забезпечити мир у світі — це була полуда. Совєти ніколи не плянували заатакувати Америку нуклеарною зброєю. Торгуючись у САЛТ переговорах про принцип того „стратегічного" паритету, вони у міжчасі добули примат у „конвенціональних" зброєннях, розбудовуючи до небувалих розмірів силу сухопутніх, летунських і морських з'єднань.

Оборона Заходу перед можливою агресією зі Сходу концентрувалась на забезпеченні перед атакою на Західню Европу. Спочатку існувала певність, що найкращою запорукою безпеки европейського воєнного театру є „нуклеарна парасоля". Коли врешті Захід доглупався до того, що та „парасоля" ледве чи відкрилась би вразі потреби, прийшла мода на „тактичну" нуклеарну зброю (малого калібру). Щойно останніми часами дійшов Захід до переконання, що Совєтський Союз має змогу заатакувати Европу літаками, танками і артилерією, не вводячи нуклеарної зброї, а того роду сили Заходу слабші чим совєтські. Вжити ж „тактичну" нуклеарну зброю — це в европейських умовинах знищити Европу, бо совєти очевидно відповіли б своїми СС 20 ракетами. Коли ще минулого року вся турбота про небезпеку перед совєтськими зазіханнями зосереджувалась на Західній Европі, ситуація змінилась основно з подіями в Ірані й Афганістані.

Атака на Афганістан — це не „оборонний" засіб СССР, — як старається переконати Америку такий знавець підсовєтських справ як Кенан. Коли б совєти опанували Близький Схід — Західня Европа впала б під їхню контролю без вистрілу. Европа стала б великою Фінляндією. Президент Картер загрозив: атака на близькосхідню нафту — це „casus belli". Грозити мілітарною конфронтацією словами легко, але важче відстрашити ворога, коли не стоїть за погрозами справжня сила. Погроза мусить бути достовірна. Яка дійсність?

Совєтський Союз має нині перевагу в „конвенціональних" збройних силах. Та ще більшу перевагу має в геополітичному факторі.

Совєтські сили віддалені від театру можливого близькосхідного конфлікту на 500 миль, а то й менше. Америка мусіла б перекинути свої з'єднання на віддаль майже 10,000 миль. ЗСА — правда — гарячково приготовляють „rapid deployment force" в силі понад 100,000 чоловік, яку можна б скоро перекинути на випадок конфлікту зі Сходом. Але ця сила щойно в підготові. Покищо маємо змогу перекинути скоро на Близький Схід 1,800 чоловік морської піхоти, а не те, щоб перетранспортувати 25,000 чоловік із належним вирядом, треба б два тижні... Немає досить транспортових літаків. Зачинаємо щойно проєктувати відповідні. Виринула отже для Америки пекуча потреба дозброїтись, головно в ділянці „конвенціональної" зброї, в чому Америка без сумніву позаду СССР. Доки цього не буде, доки погроза Картера буде пустопорожнім звуком і не відстрашить Кремль від атаки. Таке доззброєння триває довго, а у міжчасі — небезпека.

(Продовження буде)

Д-р Михайло Марунчак

НА ПОРОЗІ 90-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

За неціли́й рік українці Канади відзначатимуть 90-річчя свого безперервного поселення у цій країні. 90-річчя — це вже велика дата в історії поселення. Такі дати дають нагоду тим, що їх зустрічають, застановитися ближче над пройденим шляхом, над народними здобутками за цей час, над своїм вкладом у загальну скарбницю цілої країни свого проживання. Це також час для застанови над цим, чого не зроблено, шукання за причинами цьому та можливостями надробити те, що втрачено. Це теж час шукання відповідей на щоденні процеси розвою спільноти.

У минулому українці Канади використовували ювілейні дати своїх декад в Канаді на проведення певних загально-національних проєктів. До таких належала пропам'ятна таблиця, присвячена українським піонерам; вмурована в Маннітобському парляменті в 1951 році, з нагоди 60-річчя — подібна в Оттаві. З нагоди ювілейних дат українців в Канаді виросли пам'ятники Маркіяна Шашкевича — в 50-річчя, започаткований вже в 1938 році та Тараса Шевченка, — в 70-річчя, обидва у Вінніпезі. Були спроби поставити пам'ятник батькові української еміграції до Канади д-рові Осипові Олеськову. Були й інші проєкти зреалізовані і незреалізовані.

Кожна ювілейна декада заставала українців в Канаді численнішими, матеріяльно краще забезпеченими та потужнішими в різних суспільних відношеннях. Рік 1981 з певністю піднесе наш стан до яких 700 тисяч. При цьому не бракує у нас мільйонерів та мільйонових установ. Все це разом ставить перед українцями високі вимоги. Рік 1981 не може бути іншим, як попередні ювілейні роки, а навпаки кращим за попередні. Це тим більше, що етнічні спільноти Канади не живуть більше в добі відкритої дискримінації, але в добі, визнаної федеральними та провінційними урядовими чинниками, багатокультурности. Принцип багатомовности ступнево також пробиває час до акредитації української мови в школах. На ці вимоги сучасности мусить бути гідна постава цілости спільноти. Вона мусить бути вчасна, глибоко обдумана та зустріта одним фронтом.

Якими проєктами зустрічати це 90-річчя? Деякі з них ми назвали б місцевими, а ще інші загально-національними. Одні й другі себе доповнюють. До місцевих належали б проєкти засягу наших громад, парафій, організацій. Під кутом ювілейної дати проаналізувати пророблену працю, здобуттям нового членства, зокрема молодняку.

Шукати за новими методами праці, де закрадається штивність, закостенілість. Призадуматись над опрацьованням місцевої історії, парафії, читальні, народного дому тощо.

З уваги на те, що живемо в добі засобів масової інформації та всякої ґрандіозности, великий ефект у цих святкуваннях мали би масові виступи хорів, танцювальних ансамблів, виставки мистецтва, книги і т. п. Вони повинні відбутися в більших скупченнях українського поселення.

Вони, зокрема, будуть мати великий вплив на молоде покоління, яке сьогодні такими виступами живе.

Почесне завдання стоїть зокрема перед українською історичною наукою. У 1979 році ввесь світ відзначував Рік Дитини. Робили це українські організації. Однак робили це в аспекті сьогоднішнього дня.

Погляньмо в історію українського поселення в Канаді, скільки на піонерських цвинтарищах маленьких гробів з немовлятами та передшкільними дітьми.

Все це заплата за 10 долярові гомстеди. Досі ми не зробили підсумків у цьому відношенні. Не спромоглися українці Канади поставити гідний пам'ятник у місцевості Ольґан, над озером Петерсона, за один не цілий місяць померло в 1899 р. 42 особи, а в тому коло 40 дітей. Покищо стоїть там маленький обеліск. Не маємо також достовірної статистики поневіряння українських піонерів в так званих „Детеншен Кемпс" в часі Першої світової війни, а чи є повна історія участи українців в канадській армії Першої і Другої світових воєн? Чи є в нас загально визнаний всіми український національний архів, українська канадська національна бібліотека? Чи ведеться постійні реєстри українського друкованого слова в Канаді? А як мається справа з історією українського шкільництва в Канаді? Чи наші домівки прикрашені портретами визначних провідників української спільноти в Канаді? Передовими парляментаристами? Де наші „перші", що пробивали нам вікно в широкий світ? Таких й інших — досі без відповіді питань є багато і не місце їх всіх тут перелічувати. Їх значно буде більше тоді, як ми всі цілісно застановимося над нашим пройденим 90-річчям та поглянемо на нього з перспективи майбутнього.

З МОГО ВІКНА

Іванна Савицька

МЕНЕ ВКУСИЛА БДЖОЛА...
(КАРТИНА ЗІ СУЧАСНОЇ ПОЛЬЩІ)

Моє ліве око зовсім сховалося у пухлині, що розцвіла здоровенною грушею на моєму обличчі.

— І де ж вона взялася ота куслива бджола в квітяному городчику в Кракові? Відай захотіла напитися американської, буржуазної крови.

Око розпухло, і я, з фізіономією Франкенштайна заходжу до лікаря за порадою.

Дружина лікаря зразу „пронюхала" моє чужинне походження, тому мене „мільйонерку" покликали до доктора — першу.

— Ви, з Америки, пані, скажіть, будь ласка, як там живуть лікарі?

— Мучаться, „пане доктоже", мучаться там тяженько, сонечка Божого не бачать, не дихають і не сплять. Нещасні жертви демократичного ладу...

— Я так і думав. В буржуазній Америці немає життя лікарям. А як там ваші смагляві? Кривду робите бідним, праці їм не даєте, чи не так?

— Священа правда, пане докторе. Праці їм не даємо, але даємо їм їсти, платимо за них чинш, годуємо їхніх дітей, що їм і ліку немає, даємо себе обкрадати, побивати на вулиці, мордувати, чи цього мало?

— Ні, ні, не мало! Це благородне діло віддати життя для ближнього свого, геройське діло! А що вам, пані, бракує?

— Око мене болить, бджола вкусила.

— Котре?

— Та ліве!

— Око? Я його зовсім не бачу.

— Візьміть, докторцю окуляри, воно ось тут, в пухлині, я певна цього.

Доктор насадив окуляри, покрутив чомусь головою і пірнув в здоровенну книгу, шукаючи на око поради.

— „Око, око, око, о, єст, „юж вєм, то уконсіла пщола!" А потім виписав ліки і „заспівав" мені суму, що на нашу валюту сягала одного доляра.

І ось я стою у черзі перед аптекою у Кракові. Черга закручена аж на вулицю, і я, з фізіономією Франкенштайна, звертаю загальну увагу.

— „Алє йов уконсіло", — каже якась бабуся, — „слодков креф ма, псякреф!

Людям весело, а я, мов на жарі стою, діти від мене тікають, як від опудала.

Врешті підхожу до вікна, а аптекарка говорить: — Тут пропущена давка, доктор зле написав, ідіть, щоб справив рецепту.

Приходжу знову до лікаря, ординація закрита, обідова перерва якраз, та лікар, крізь шпару у вікні доглянув мене „мільйонерку", впустив до кухні заднім входом, і там, на кухонній стільниці дописав до рецепти, що треба.

Я знову стаю у чергу, що довгим, гнучким вужем розтягнулася аж на вулицю.

Око болить, аж розсаджує череп, а по шкірі біжать гарячкові, непрошені дрижі...

Дві години стою в довгій, томлячій черзі і врешті доходжу до малого, в аптеці, віконця.

Шусть, і впало віконце. І тільки карточка на ньому сповіщає сумну новину:

„З поводу інвентури аптека тши дні замкнєнта!"

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЩЕ ПРО „КОНЦЕРТ ТВОРІВ ЛЮДКЕВИЧА" У ВАШІНҐТОНІ

У мене бажання висловити деякі зауваги щодо статті п-ні Ольги Сушко-Наконечної п. з. „Концерт творів Людкевича", яка появилася у „Свободі" 19-го січня ц. р. Її замітки щодо того будь-то би я включила в програму „Пісню без слів" Людкевича є неточні. Перш за все ця річ була включена в програму не без відома Ділового комітету. Навпаки, комітет доручив мені грати всі три речі, які я виконала і п-ні Німців, член комітету, вистаралась для мене ці ноти. Пані Наконечна, підготовляючи програму до друку, пропустила „Пісню без слів" без мого відома.

Подруге, писати, що ця річ „являє собою фортепіянову частину ,Української Баркароллі' є обезцінюванням цього твору і образою композитора. Обрібка яку я виконала — це оригінальне опрацювання твору самим Людкевичем. Виконання вокальної версії цього твору жіночим терцетом у наступній точці зовсім не відібрало ефектовности фортепіянової версії і навпаки. Думаю, що любителям музики навіть цікаво було почути, як композитор опрацював цю ж саму тему в два різні способи.

Мені важко додуматись, яка була ціль статті п-ні Наконечної. Початок допису і декілька заміток про окремі твори програми концерту вказують, що п-ні Наконечна, мабуть, мала на увазі передати читачеві кілька думок і споминів про творчість і життя д-ра Людкевича. Знову в інших частинах виринає тон рецензента. В першому випадку не личило б висувати дрібниці. В другому, створюється дивовижна ситуація: одна з виконавців цього концерту відіграє ролю критика програми. Поминаючи те, що якщо б ця стаття мала бути рецензією, вимагалося б більше об'єктивної оцінки, включно з видвигненням недомагань концерту.

Ждана Кравців-Скальська
Вашінгтон, Д. К.

Анна Власенко-Бойцун

ХРОНІКИ, РОМАНИ І МЕМУАРИ УЛАСА САМЧУКА

(2)

Самчук підкреслив боротьбу конструктивних і деструктивних елементів і змалював революцію, якою кермували низькі, руїнницькі сили, що зуміли через кілька літ перемінити багату Україну в долину голодової смерти. „Марія" — понура й важка драма. Конфлікт між добром та злом, конфлікт між новим, а старим ладом, конфлікт між ідеологіями.

Хроніка „Юність Василя Шеремети" становить неначе продовження і до певної міри повторення „Волині". Хроніка обіймає один шкільний рік, в якому довершується психологічний розвиток юнака, і в якому проходять великі зміни в його світогляді. На першому пляні ставить автор ідеологічний розвиток юнака, а на другому — біологічний.

Систематично показує Самчук свого молоденького героя в школі і поза школою, змальовуючи вірно зацікавлення тодішньої молоді, їхні сходини, дискусії, розваги, їхні почування і міркування. Хроніку ту можна сприймати як психологічну студію і як літопис сучасного покоління, що виростало і формувалось у 19-20 роках в умовинах польської займанщини, заки ще польські урядові кола встигли накинути свою виховну систему і своїх учителів українським школам.

У хроніці Самчук насвітлив ідеологічні течії, що [illegible] молодь в 19-20 роках — націоналізм і [illegible] Шеремета стоїть осторонь. Він не мо[illegible] [illegible] одні йдуть „вліво", а другі „вправо", і чому не йдуть прямо. Він, однак, розуміє, що йти прямо — найтрудніше. Для цього потрібно і розуму і сили і незалежности.

„*Усамостійнитись. Це те, що нам треба. Вирости. Бути незалежним у поглядах*".

Але самостійність не легко вдається юнакові. Він опиняється на грані добра і зла. Все таки він перемагає свою слабість, мандруючи самітньо на могили козаків, що загинули біля Берестечка. Тут, на могилах воїнів, що шаблею намагались добувати волю, Василь зрозумів, що про волю народів рішає не лише шабля, але й думка. На тому історичному кладовищі вирішує Самчуків протагоніст своє майбутнє: він піде у світ, здобуде знання, здобуде багатство, не для себе, а для свого народу. Він бажає бачити Україну не бідною, а багатою, не поневоленою, а вільною.

У хроніці „Юність Василя Шеремети" автор намагався дати позитивний тип героя, людину вільну від впливів та „ізмів". У цім своїм творі Самчук гостро виступив проти політиканства молоді, яку політичні діячі втягали у свої кадри і відривали від науки, чим шкодили самій молоді. Та проблема була дуже актуальною у Польщі між двома світовими війнами.

У 1937 році вийшов у Чернівцях перший роман Самчука, „Кулак", у якому автор започаткував презентацію свого „самчуківського" протагоніста, тип активно-діючої, віталістичної людини, яка до того часу не була достатньо насвітлена в українській літературі.

Роман складається із двох частин: перша — це портрети в'язнів, друга — це історія кар'єри Лева Бойчука, який розбудовує дерев'яну і паперову промисловість у відсталих районах Волині.

У романі „Кулак" Самчук прославляє сильну людину, людину праці і поступу, яка веде свою найближчу спільноту на вищий життьовий і культурний рівень. Автор старається доказати, що життям і прогресом не кермують ідеології, а ідеї, які виникають з потреби конкретних життьових вимог: Протагоніст твердить:

Тепер наростає час ділових людей, людей практичних у широкому розумінні... Я не за соціялістичну систему, але й не за капіталістичну. Я за систему, в якій диктуватиме не доктрина, а національна необхідність і національна рація Ось моя система".

Совєтські письменники називають Самчука „письменником куркульства", тому, що протагоністи Самчука цінять соціяльну позицію, індивідуальну ініціятиву і незалежність. Автор вірить, що власна, особиста ініціятива „ділових" людей відіграє першорядну ролю у розвитку і житті нації, що без неї не буде ані прогресу ані добробуту серед населення. Він вірить, що сильні індивідууми можуть піднести вище не лише духовий, але й матеріяльний рівень народу. Автор, однак, не протиставить індивідуальности масі, а радше вказує, що вони один одного доповнюють. Індивідуальність плянує, творить і веде масу, а маса продукує індивідуальність і консумує її досягнення.

У 1948 році появився перший том „Ост" — „Морозів хутір". Повість „Ост" складається з трьох частин: І — „Морозів Хутір", II — „Темнота", III — „Родіна" — (остання ще недрукована).

„Морозів хутір" починається вибухом революції у Росії в 1917 року, яка повільно докочується аж до хутора. Героями повісти є родина Морозів, батько Григор і сини, яких Самчук вивів із селянської аристократії, із хутора, що над Дніпром, символічно, із серця України. „Морозів хутір" представляє впорядковане, заможне, майже ідилічне життя українських хуторян до революції, яке автор ставить у контраст із нищівною, руйнуючою силою революції, що руйнує впорядковане життя хутора і країни, і серед якої гине батько в пожарі свого улюбленого дому, а сини стараються вижити, співпрацюючи з новим режимом.

У другому томі трилогії „Темнота", показав автор революцію з психологічного боку. Причини її вибуху дошукується автор в неспроможності царського уряду завести соціяльну й економічну рівновагу в багатонаціональній імперії, а її жорстокість добачує автор в темноті, та відсталості народних мас.

(Продовження буде)

НОВИЙ КУРС У ФІЛІЇ УКУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія (УКУ). — Дирекція Філії Українського Католицького Університету у Філяделфії проголосила нову й цікаву тему чергового курсу (це шоста серія викладів) весняного семестру 1980 року, а саме: „Українські політичні партії і їх плятформи". Ціль курсу, як зазначив проф. Леонід Рудницький, директор Філії, — проаналізувати, холоднокровно і в академічний спосіб, появи українських політичних партій, їх завдання і плятформи.

Дуже цікавий і ясний інавгураційний виклад виголосив ред. Роман Ільницький, директор слов'янського відділу Нюйоркської міської центральної бібліотеки, у вівторок, 4-го березня. Тема викладу була: „Історичний вступ до проблематики українських політичних партій". Ред. Ільницький зосередився на ряді питань про українські партії і подав істотичне тло про їх початки.

Прелеґент почав із заснування 1890 році в Галичині Української Радикальної Партії (УРП), до якої належали Франко, Охримович, Ганкевич і інші. Душею партії був М. Драгоманів, який діяв з еміґрації, Швайцарія. В Центральній Україні постала в 1900 році Революційна Українська Партія (РУП), зорганізована студентами в Полтаві. Харківський адвокат Микола Міхновський уложив програму партії, видану згодом брошурою п. н. „Самостійна Україна".

Говорячи про українські партії на еміґрації після Другої світової війни, ред. Р. Ільницький схарактеризував їх кількома категоріями, а саме: а). партія, провід якої був в Україні, — ОУНр „бандерівці"; б). партія, провід якої був на еміґрації, а члени в Україні, — ОУНм „мельниківці"; в). партії з Наддніпрянської України, які цілком еміґрували, — УНДС (Український Національно-Демократичний Союз), СЗСУ (Союз Земель Соборної України); г). партія, яка постала на еміґрації, — УРДП (Українська Революційна Демократична Партія); і ґ). партія, які існувалч перед Другою світовою війною в Галичині, перервали свої існування, опісля ожили на еміґрації — УНДО (Українське Націона-льно-Демократичне Об'єднання) і УРП (Українська Радикальна Партія).

До питання розколів українських політичних партій ред. Ільницький підкреслив, що це є нормальний процес, який буває у всіх народів, і це вказує на розвиток політичної думки. Доповідач сказав, що, в часі революції 1917 року наші українські партії були ще дуже молоді, нездисципліновані й діяли до революції в підпіллі. Вони не були ще вироблені партії і не мали належного апарату й комунікаційної мережі по цілій Україні, що нею можна б було розносити найважливіші ідеї серед населення, — і це була одна з причин, що не втрималася українська державність. Зате у Другій світовій війні була вже сильна і добре зорганізована ОУН, хоч їй часто-густо бракувало етичного й морального підходу до багатьох дій.

Редактор Ільницький говорив про конечність мати в першу чергу великого маштабу людину — провідника партії, щоб можна було здійснювати великі цілі програми. В наших партіях буває часто так, що намічено великі програми, але нема для них співмірних провідників. У зв'язку з цим виринає теж питання консолідації сил в політичному житті. Консолідація сил українських політичних партій була б можлива тільки тоді, коли б були великі провідники, бо вони знали б, в ім'я чого треба консолідуватися.

Мгр Роман Ільницький теж розповів про партії гетьманців і ОУН(з), т. зв. „двійкарів".

Наступний виклад відбудеться у вівторок, 11-го березня. Доповідатиме д-р Богдан Коваль на тему: „Історичні та ідеологічні основи українського гетьманського руху". Початок о год. 7:30 вечора. Адреса Філії УКУ; 7911 Whitewood Rd., Elkins Park, Philadelphia, Pa., 19117.

Добре пластове діло

Трентон, Н. Дж. (юко). — В той час, як українці міста Трентону, Н. Дж., й околиці відзначували світлі роковини пропам'ятних Дат 22-го Січня, місцевий американський щоденник „Ди Трентонієн" з датою 24-го січня опублікував на першій сторінці великих розмірів світлину жидівської дівчинки з українським прізвищем Еля Шкляревська, яка три роки тому прибула до ЗСА зі своїми батьками і на урочистому прийнятті її до Гебрейської Академії в Трентоні одержала від жидівської організації „Реліджіюс Сіоністс оф Америка" американський прапор. На фотознімці ця 11-літня дівчинка, закутана американським прапором, по-дитячому усміхається, а в поясненні редакції щоденника була подана „вимовна інформація", що вона народилася в Києві — Рашія...

Ця фотознімка, а ще більше подана інформація про країну її народження викликала бурю протестів з боку читачів і американців за непошанування американського прапора і з боку українців за інформацію, що столиця України Київ буцімто лежить у Росії.

За почином осередку праці Уладу Пластунів Сеніорів до редакції газети посипалися телефонічні і письмові протести з домаганням направити помилку, що ображає національні почування українців, а ще в той час, як українці відзначують свої світлі роковини Державности й Незалежности Києва від Москви.

На відповідь редакції щоденника не треба було довго ждати: наступного дня, 25-го січня, на видному місці поміщено спростування і перепрошення читачів, бо сотні телефонічних протестів переконали співробітників редакції, що Київ — це не столиця Росії, а таки України...

З цього прикладу, здавалося, незамітного, — а таких фальшивок в американській пресі кожного дня хоч гать гати, — стає ясно, що всілякого роду невігласів, байдуже чи наївних, чи ворожих нам, слід негайно навчити, а злі чи нехай тільки випадкові невірні інформації про Україну й її народ рішуче і консеквентно на-п'ятновувати. Ніколи не досить трудитися для доброго імени Батьківщини! За трентонськими пластунами повинні піти й інші.

Замість квітів на могилу
бл. п.
ВОЛОДИМИРА ГЕНТІША
зложено такі пожертви:

на ВИХОВАННЯ СВЯЩЕНИКІВ
по 50.00 дол. — д-р В. і М. Лиско, М. і Т. Венгринович;
по 30.00 дол. — Ярослава Лісовець, Олена Лиско;
по 25.00 дол. — д-р Р. і Н. Кравчук, В. і С. Недільські, д-р Ю. і А. Політило;
по 20.00 дол. — Р. і М. Данилюк, І. і З. Бундзяк;
по 15.00 дол. — А. і Л. Закревські, О. і М. Васьків;
по 10.00 дол. — Меланія Чолій, І. і З. Раковські, Я. і І. Клим, Р. і К. Скоробогаті, І. і К. Раковські, мол., І. Подусовський, С. Бігун, М. і Ю. Добош, Ю. і В. Фриз, Олена Смулка, д-р Е. і В. Лащик, д-р А. і О. Кіпа, С. і В. Чорнодольські, Р. і Т. Бриттан, А. і І. Феденишин, Р. і О. Гаєцькі, Ю. і Х. Навроцькі, К. Чорнодольська, В. і О. Роговські, В. і О. Миськів, Р. і Л. Раковські, С. і І. Костів, В. і Л. Кіршак, Л. Гошовська;
по 5.00 дол. — К. Лонкевич, І. Залуцька.

на МАЛЮВАННЯ ЦЕРКВИ в АСТОРІЇ
по 25.00 дол. — д-р Ю. і А. Політило;
по 20.00 дол. — В. і Д. Будні;
по 10.00 дол. — Ольга Целевич, Зеня Василів, Ю. і Л. Голюки, В. і Т. Богачевські, Рома Богачевська, Я. Кулинич, Марія Левицька, д-р В. і М. Савчак, Р. і С. Стець, М. і Н. Хоманчук, І. і О. Гірні, І. і Л. Длябога, Надія Попель, Іванна Кононів, В. Калин-Магмет, Б. і Г. Кандюк

на ФОНД „ВІСНИКА"
по 10.00 дол. — В. і Ю. Копчинські, Марія Кульчицька, Марія Нестерчук, Об'єднання Жінок ОЧСУ в Асторії

на СИРОТИНЕЦЬ в БРАЗИЛІЇ
210.00 дол. — Працівники В-ва „Свобода" і Головної Канцелярії УНСоюзу.

В глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що дня 22-го лютого 1980 р. в Сан Павло, Бразилія, упокоїлася в Бозі, на 78-му році свого трудолюбивого життя,

бл. п.
НАСТАСІЯ І. ШИМАНСЬКА
з роду ЧИГРИНІВ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ
ПАНАХИДА
відбудеться
в СУБОТУ, 29-го БЕРЕЗНЯ 1980 р., о год. 7:30 веч. в катедрі св. ВОЛОДИМИРА, 6740 N. 5th St. у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Горем прибиті —
в Сан Павло, Бразилія:
син — ОЛЕГ з дружиною ЛЮДМИЛОЮ
внуки — АСКОЛЬД, ІГОР і РОСТИК
свати у Філядельфії і Александрії, Va.
родина РОСПУТЬКІВ

і запрошує Знайомих та Приятелів прийняти участь в Панахиді.

В глибокій скорботі сповіщуємо, що в п'ятницю, 7-го березня 1980 року, прийнявши Найсвятіші тайни, відійшов у Вічність, на 70-му році життя, наш Дорогий і Незабутній
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.
ЯРОСЛАВ ХОРОСТІЛЬ

ПАНАХИДИ відбулись в суботу і неділю, 8-го і 9-го березня 1980 року в Торонті, Канада.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в понеділок, 10-го березня 1980 року з церкви св. Димитрія в Торонті.
ТЛІННІ ОСТАНКИ Покійного спочивають на кладовищі Glendale Memorial Gardens Вестон — Торонто, Канада.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку:
дружина — ОЛЬГА
син — ЕВГЕН з дружиною ПАВЛЕЮ
внуки — РОМАН, МАРКІЯН і НАДІЯ
дочка — БОГДАННА ІГНАТОВИЧ з чоловіком ІВАНОМ
внуки — УЛЯ і МАКО

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в четвер, 13-го березня 1980 року, з волі Всевишнього, відійшов від нас у Вічність

бл. п.
МИХАЙЛО ПАЛКО

нар. 12-го лютого 1904 р. в с. Вижнів, пов. Стрий, Україна.

ПАНАХИДА в неділю, 16-го березня 1980 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Gray Funeral Home, Port Jervis, N.Y.

ПОХОРОН в понеділок, 17-го березня 1980 р., о год. 10-ій ранку, з того ж похоронного заведення до церкви св. Володимира в Глен Спей, а відтак на місцевий цвинтар.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

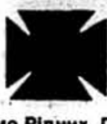
Приятелі

Замість квітів на могилу, у пам'ять нашого Покійного БАТЬКА та ДІДА

сл. п.
ТОМИ ТОМКОВА

зложили 100.00 долярів на Український Сиротинець у Бразилії

Віра, Богдан і Богдан, мол. ТОМКОВІ

З сумом повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 2-го березня 1980 р., відійшов від нас у Вічність, на 94-му році життя, наш Найдорожчий
БАТЬКО, ДІДО, ПРАДІДО та ВУЙКО

бл. п.
ТОМА ТОМКІВ

ПАРАСТАС був відправлений у вівторок, 4-го березня 1980 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні М. Насевича у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбувся в середу, 5-го березня 1980 р., о год. 8:45 ранку, з того ж похоронного заведення до собору Непорочного Зачаття, а звідси на цвинтар у Факс Чейсі.

Горем прибиті:
сини:
БОГДАН з дружиною ВІРОЮ
БОГДАН, мол. — внук
РОМАН з дружиною ІЛЬЗОЮ
ЛІЛІ і СОНЯ — внучки
ЗЕНОН з дружиною ІРИНОЮ
МАРТА і АНДРІЙ — внуки
донька — ІРИНА ГНАТЮК з чоловіком БОГДАНОМ
ВОЛОДИМИР, ІРИНА, ОЛЕГ — внуки
ДАНИЛО, БОГДАН, ПЕТРО, ХРИСТИНА, ЛІЗА, МАРІЯ, РОМАН — правнуки
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді, Польщі й Україні

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 13-го березня 1980 року в Ст. Люїс, Міссурі, несподівано відійшов у Вічність, наш Найдорожчий ТАТО, БРАТ, ЗЯТЬ і КУЗИН

бл. п.
Д-р ЄВҐЕН ПИЗЮР

проф. Ст. Люїс Університету і науковець, народжений 16-го квітня 1917 р. в Зах. Україні.

Тіло Покійного перевезено до похоронного заведення Литвин і Литвин в Ірвінґтоні, Н. Дж., 801 Springfield Avenue.

ПАНАХИДА там же, у вівторок, 18-го березня 1980 р., о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН в середу, 19-го березня 1980 р., о год. 8:30 ранку, з того ж заведення, до церкви св. Івана Хрестителя при Сенфорд Авеню в Нюарку, Н. Дж., відтак Тлінні Останки Покійного будуть перевезені і похоронені біля Його Дружини бл. п. Ірини з Паламарчуків, на український православний цвинтар св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
МАКСИМ — син
БОГДАН — брат з родиною в Україні
ПЕТРА ПАЛАМАРЧУК — теща з родиною в Україні
ОМЕЛІЯ ЦЯПКА з чоловіком МИХАЙЛОМ — тета в ЗСА
ОРЕСТ ЦЯПКА з дружиною ЛІДОЮ і дітьми — кузини в ЗСА
УЛЯНА ЦЯПКА-ГЛИНСЬКА з чоловіком БОРИСОМ — кузини в ЗСА
Ближча і дальша Родина в ЗСА й Україні

НІНА І СВЯТОСЛАВ КАРАВАНСЬКІ В ДЕТРОЙТІ

Детройт, Міч. (В.П.). — У суботу і неділю, 23-го і 24-го лютого, українська громада в Детройті вітала дуже побажаних гостей, найновіших дисидентів з України — Ніну і Святослава Караванських.

Вранці 24-го лютого на Метрополітен летовищі привітала достойних гостей окрема делегація громадських організацій: д-р Антін Жуковський — голова Метрополітального Відділу УККА; інж. Богдан Федорак — голова Відділу УККА Півд-Схід. Мічиґену; Маруся Зарицька від Комітету Оборони Переслідуваних в Україні; члени СУА, Пласту, СУМА та ОДУМ'у.

У склад делеґації входило понад тридцять членів різних установ Метрополії. Почесний шпалір творили члени Станиці Братства колишніх вояків І Дивізії УНА під проводом М. Трешневського. Одна з наймолодших юначок ОДУМ'у вручила квіти Гостям, пластунки привітали китицями рож і окремо від Ділового Комітету Зустрічі. Коротким словом д-р Антін Жуковський привітав Дорогих Гостей від зорганізованого громадянства Метрополії Детройту.

О год. 2-ій по полудні в Культурному Центрі у Воррен відбулася пресова конференція за участю кореспондентів щоденників „Детройт Нюз", „Детройт Фрі Пресс", „Мекомб Дейлі", телевізійної станції русло 7, а також представників української преси. Конференцію вів д-р Роман Шпорлюк, проф. історії Мічиґенського університету в Ен Арбор.

Відповідні пресові комунікати англійською мовою, вручені кореспондентам під час конференції, доповнювали ті інформації про сучасну боротьбу українського народу в Україні, що їх подали д-р Ніна Строката і Святослав Караванські, вказуючи на провідних постатей, які сьогодні стоять в авангарді боротьби: дисидентів, членів Української Гельсінкської групи та інших.

Як вислід конференції, у вечірніх годинах телевізійна станція висвітлила її перебіг. У недільному виданні „Детройт Нюз" помістив світлину обидвох українських дисидентів та ширше звідомлення з відбутої конференції. Зокрема підкреслено погляд Караванських на сучасну політичну ситуацію, особливо на окупацію Совєтським Союзом Афганістану. В статті наведено, що СССР розуміє лише мову сили і нею слід до нього промовляти. Іншої мови вожді Кремля не розуміють. Бойкот Олімпіяди в Москві Америкою та іншими країнами не принесе аж так бажаних наслідків, але 24-годинний ультимат до СССР, щоб відтягнути окупаційну армію з Афганстану, бо в іншому випадку ЗСА захоплять Кубу, був би у своїх наслідках успішнішим.

Негайно після конференції у сусідній Ґалерії мистецтва ЕКО відбулася зустріч Караванських із зорганізованим жіноцтвом та управою Культурно - громадського клюбу. Голова Окружної управи СУА Ліда Колодчин, привітавши дорогих Гостей на порозі Ґалерії, запропонувала їм оглянути численні мистецькі експонати, образи славного Едварда Козака та інших визначних мистців - малярів, кераміку, вишивку, різьбу й інші зразки українського мистецтва.

Численнозібране жіноцтво сердечно вітало між собою милих Гостей. Під час розмов з головою Клюбу артистом-малярем, карикатуристом, сатириком-гумористом і редактором „Лиса", Е. Козаком, поетом Б. Нижанківським, д-ром А. Жуковським та іншими членами управи узгіднено дату літературного вечора Святослава Караванського в Детройті — на 24 травня ц.р. Після розмов з головами відділів СУА, Гості перейшли до Культурного Центру, де взяли участь у засіданні АДУК.

У вечірніх годинах в одній із заль Культурного Центру відбулася зустріч Ділового комітету та членів управ обох відділів УККА з п-вом Караванськими Зенон Василькевич, голова Ділового комітету, відкриваючи зустріч, коротким словом привітав Гостей та всіх зібраних. Програмою вечора проводив містоголова інж. Юрій Юрків. Незвичайно цікаві своїм змістом короткі промови д-р Ніни і Святослава Караванських присутні прийняли з захопленням. Під час виміни думок з учасниками С. Караванський відчитав декілька своїх поем. Зміст творів промовляє про глибокі знання та талант автора, тому зовсім оправдано українська громада Детройту очікує дати літературного вечора поета.

Неділя, 24-го лютого, була справді небуденним святом цілої громади. В ранішніх годинах Гості відвідали українські церкви. Ще далеко до означеної години зустрічі простора заля Українського Культурного Центру була заповнена громадянством.

При вході до залі Достойних Гостей привітав коротким словом інж. Богдан Федорак. Галя Мироник, „Княжна Детройту" на 1980 рік, вітаючи Гостей хлібом-сіллю, виголосила зворушливе привітання.

У своїй мові інж. Юрій Юрків коротко з'ясував життя, літературну і наукову творчість, а зокрема акції в обороні прав української нації та переслідування обох Караванських. Запрошені до слова Караванські, спершу Святослав, а згодом д-р Ніна, поділилися з присутніми своїми враженнями з відвідин українських громад у ЗСА. Вони радіють збереженням ідентичности та широкими суспільно-політичними акціями української діяспори. У дальшій мові вони з'ясували сучасний політичний стан в Україні, поставу широких мас і боротьбу сучасного проводу руху за національні та людські права. Наскрізь цікаві, бо наповнені новими поглядами, були відповіді Гостей на численні запити учасників.

Рух опору в сучасній Україні — це наслідки страйків та заворушень у концентраційних таборах у 1950-их роках; це наслідки відлиги, а згодом творчости шестидесятників у ранніх 1960-их роках і відкритої акції борців за національні і людські права українського народу в 1970-их роках.

В поневоленій Україні будь-який вияв української духовости чи національної окремішности уважається протирежимною дією, що потягає за собою жорстоке переслідування. Українська інтелігенція, шукаючи розв'язки тієї проблеми, приходить до висновку, що лише у власній державі буде дана можливість всебічного національного розвитку. Скільки очайдушности є в тих, які свідомі наслідків своїх дій за належні права українського народу, стають на прю з могутньою режимною системою. Вони об'єдналися в Українську Гельсінкську групу, як виразника стремлінь і боротьби українського народу за належні права. Члени Гельсінкської групи жорстоко переслідувані. Багатьох членів виарештовано, а кількох вислано за кордон. На їх місце стають інші. Жива ідея пориває нових людей. Українська Гельсінкська група в Україні покликала генерала Петра Григоренка очолити Гельсінкську групу за кордоном і голосити вільному світові боротьбу українського народу за свої національні права. Українська Гельсінкська група в Україні співпрацює з іншими групами, бо така співпраця є дуже корисною.

Акції українців у діяспорі в обороні політичних в'язнів мають значення для окремих дисидентів, особливо для арештованих. До названих закордоном поіменно режим ставиться лагідніше. Режим стоїть перед примарою нового „Нюрнберзького процесу". І це в деякій мірі злагіднює відносини режиму та умовини арештованого, а то навіть вможливлює нечасте видалення поза межі СССР. Для режиму дисиденти в Україні є більш мебезпечні, ніж закордоном. І тому, щоб не розстрілювати борців за права народу і тим чином не породжувати нових героїв, радше висилають їх закордон, де вони менш небезпечні, ніж на Україні, серед свого народу. Конференцію в Мадриді слід використати як міжнародний форум для оборони політичних прав України. Наприкінці ділової зустрічі, щоб відпружити учасників від концентрації думок, Святослав Караванський прочитав гумористичну поему „Одружіння", яку приявні прийняли гучним аплявзом.

Закінчуючи зустріч, голова Ділового комітету Зенон Василькевич в імені громади зложив щиру подяку Достойним Гостям за прибуття та цінні інформації, що насвітлюють дійсний стан у сучасній Україні, і подякував понад 700 зібраним учасникам за участь, а особливо тим, що в окремий спосіб безпосередньо виявили свою підтримку Дорогим Гостям. „Де згода в сімействі", що його спонтанно відспівала ціла заля, закінчено зустріч , що залишиться в пам'яті надовго.

Діловий комітет зустрічі, зложений з членів управ обидвох відділів УККА, в склад якого, крім голови та заступника ще входили Маруся Зарицька, Антін Кобилянський, Ярослав Кривий та Любомир Татух при співпраці цілої низки окремих осіб.

ТОВАРИСТВО СВЯТА СОФІЯ — Комісія Патріяршого Фонду

повідомляє:

на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:

X — 79

4,000.00 дол. — В. К.
1,000.00 дол. — Яків Шегрин
500.00 дол. — д-р Стефан Ничай
300.00 дол. — Ярослава Совган
250.00 дол. — Володимира і Теодозія Брикович
230.00 дол — Прихід з обіду в Ст. Петерсбурґ, Фльорида, переслала п. Юлія Вертипорох
150.00 дол. — Марія Підгородецька
по 100.00 дол. — М. Дозорська, д-р Ю. Ісаїв, С. Драср. Р. Будзяк, О. Блавацька, в пам'ять бл. п. о. Йосифа Гірняка
по 50 дол. — М. і Б. Цимбалістий, д-р Н. Когут, Л. і А. Луцькі, д-р И. Оришкевич, М. і А. Тимків, М. і Л. Прокоп
40.00 дол. — М. Княжинська
30.00 дол. — М. Януш в пам'ять бл. п. інж. Ярослава Берези і Юстини Огоновської
по 25.00 дол. — С. Волчук в пам'ять бл. п. о. Йосифа Гірняка, М. і О. Дуб, В. і С. Кебуз, М. і Т. Депутат, Ю. Сохоцький, В. і Г. Шембель, В. і Г. Хамула, д-р О. і В. Тершаковець в пам'ять бл. п. Д. Кордуби, д-р В. Юзич, Д. Синюх, С. Галайда
по 20.00 дол. — Українське Лікарське Т-во у Філядельфії, Тов. Українських Інженерів у Філядельфії, М. і Л. Вульба, С. Волянський, Пластприят в Ютіці, А. Ткач, В. Дідошак
15.00 дол. — М. Стефанишин
12.00 дол. — Тов. Мирян, передала Л. Онуферко
по 10.00 дол. — д р-О. Носковська-Гірняк, О. Филипович, д-р Л. і Д. Вилов, С. і Н. Цибрух, А. Фраґніто, д-р Т. і І. Сенковські
5.00 дол. — д-р М. Струтинська
по 2.00 дол. — И. Капяк, В. Стебницький (листа ч. 1287)

Листа ч. 1130, Нюарк, в пам'ять бл. п. Томи Кордуби, збирала А. Петровська

по 25.00 дол. — д-р Д. і Я. Миндюк, О. і З. Тимків, Т. і П. Богданські, Я. і І. Клим
по 20.00 дол. — П. і А. Петровські, Т. Пастущенко, В. і О. Венесевич, В. і М. Роговський, Л. Яськів, інж. В. Гайдучок, інж. Я. Ткач, д-р І. Ярош
по 10.00 дол. — К. і П. Шперун, А. Дзедзик, М. і Е. Леськів, В. і А. Процюк, Бодлак, О. і М. Ільєшенко, М. і О. Цапар, А. Муращук, Л. Гнатів, В. Псуй
по 5.00 дол. — І. Кириницький, О. Лисинецький

15.00 дол. — В. і М. Левицькі в пам'ять бл. п. Людомира і Юстини Огоновських

Листа ч. 1284, Лейк Джордж,
збирали д-р Р. Осінчук й Іван Антоняк (І-ша частина збірки)

150.00 дол. — Нестор Угера
125.00 дол. — Іван і Іванна Антоняк
по 50.00 дол. — д-р Р. і Л. Осінчук, В. Любицький, С. Диба, Ю. і О. Пастернак, О. Бойчук, Л. Хомяк, О. і С. Сливка, В. Комарницький
25.00 дол. — Антін Шмуль
15.00 дол. — П. і А. Химяк

Комісія Патріяршого Фонду Товариства Свята Софія щиро дякує усім Вельмишановним Збірщикам і Жертводавцям.

Датки на Патріярший Фонд можна складати на руки уповноважених збірщиків або висилати на адресу:
St. Sophia Religious Association — Patriarchal Fund, 7911 Whitewood Rd. Philadelphia, Pa. 19117

Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку — IRS No. 23-743-80645

Ісламська Республіканська партія...

(Закінчення зі стор. 1)

інших політичних груп твердять, що у тих виборах було дуже багато випадків пофальшування голосів.

Вони вказують, що біля 60 відсотків населення Ірану є неписьменні і цей факт використали деякі кандидати, щоб переконати цих виборців віддати свій голос на них. Дуже часто ці неграмотні виборці навіть не знали, на кого вони голосують.

Президент Бані-Садр здає собі справу з факту, що йому буде дуже важко вести політику країни, коли більшість членства парляменту складатиметься з його противників, а крім того, остаточне рішення в усіх важливих справах належатиме не йому, тобто президентові країни, а Аятоллові Хомейні. Бані-Садр і кометатори теж підкреслюють, що перемога Ісламської Республіканської партії значно ускладнить справу звільнення американських закладників і встановлення кращих відносин із ЗСА.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч.5

П. Ривак, Ню Йорк	$25.00
Д. Кошилко, Чікаґо	20.00
М. Рінаш, Вебстер	17.50
І. Марич, Парма	12.50
д-р М. Е. Новосад, Ельджін	12.50
д-р В. Вазюк, Врукcайд	10.00
П. Гарматій, Галлендейл	10.00
Р. Волощук, Джерзі Сиіті	7.50
М. Гарасовська, Вашінґтон	7.50
С. Маріяш, Елкгарт	7.50
В. Мокей, Вотервліт	7.50
С. М. Никорчук, Піттсфілд	7.50
М. П. Новак, Лос Анджелес	7.50
А. Рибенська, Кліфтон	7.50
С. Тилінський, Форест Гиллс	7.50
д-р В. Целевич, Орлянд Парк	7.50
Я. Вазюк, Детройт	5.50
О. Міхаленко, Ст. Пітерсбурґ	5.50
М. Тимець, Квінс	5.50
О. Вульба, Лонґ Айленд Сиіті	5.00
О. Касюхнич, Ст. Кетринс	5.00
М. Кузишин, Ірвінґтон	5.00
М. Макарчук, Йонкерс	5.00
А. А. Мк Кваде, Вронкс	5.00
І. Фаль, Монессен	5.00
М. Шкуро, Рочестер	5.00
И. Куць, Трентон	3.50
М. Северин, Вронкс	3.50
О. й І. Захарків, Овк Парк	3.00
Д. Андерсон, Мк Кіс Ракс	2.50
З. Антоняк, Редінґ	2.50
В. Ардиковський, Коломбія	2.50
М. Вавус, Рочестер	2.50
Б. Везушко, Вайлвуд	2.50
М. Вілевич, Джексон Гайтс	2.50
В. Вожик, Вирбенк	2.50
О. Ворачок, Вайт Плейнс	2.50
С. Вацик, Ню Йорк	2.50
М. Волосянський, Квінс	2.50
Л. Р. Гординський, Детройт	2.50
К. і Е. Грабовецькі, Трентон	2.50
Е. Гречило, Лонґ Айленд Сиіті	2.50
А. Гришко, Лейквуд	2.50
Я. Дацків, Вруклин	2.50
П. і О. Данко, Мейс Лендінґ	2.50
М. Довгенко, Лос Анджелес	2.50
І. Єґер, Сієтл	2.50
С. Івасечко, Редінґ	250
Т. Жеребна, Евергрін Парк	2.50
М. Завіський, Воффало	2.50
І. Каменецький, Мт. Плесант	2.50
А. Капітан, Рочестер	2.50
В. Кобилянський, Ст. Кетринс	2.50
И. Ковалів, Міннеаполіс	2.50
В. Ковач, Стретфорд	2.50
С. Корлятович, Парма	2.50
Я. Косановський,, Ню Йорк	2.50
Е. Кругляк, Рочестер	2.50
І. Крупський, Ню Йорк	2.50
І. Левицький, Кентон	2.50
Л. Левицький, Ню Гейвен	2.50
Е. Мурований, Міллвілл	2.50
М. Обах, Велфілд	2.50
проф. О. Оглоблин, Лудлов	2.50
П. Одарченко, Такома Парк	2.50
С. Олесницька, Мейплвуд	2.50
д-р И. В. Остап, Мінеаполіс	2.50
В. Павленко, Філядельфія	2.50
В. Пеленський, Парсіпані	2.50
І. Підгірний, Парма	2.50
В. Пирський, Філядельфія	2.50
М. Політило, Літл Фолс	2.50
д-р П. Пундій, Чікаґо	2.50
М. Рачкевич, Чікаґо	2.50
О. Романовська, Мінеаполіс	2.50
М. Свербінський, Вентон Гарбор	2.50
І. Сенечко, Анґола	2.50
И. Серафин, Джексон Гайтс	2.50
М. Славятинський,	2.50
А. Стахнів, Сіклервілл	2.50
о. В. Стебельський, Редінґ	2.50
Г. Ступка, Вартон	2.50
П. Сумик, Фултон	2.50
В. Табачук, Клірвотер	2.50
А. Тарадайка, Перу	2.50
М. Терлецький, Вруклин	2.50
о. І. Тчлявський, Парма	2.50
М. Тимків, Філядельфія	2.50
С. М. Тимяк, Піттсбурґ	2.50
І. Труш, Вест Істон	2.50
Ю. Чапленко, Едісон	2.50
В. Щарий, Луісвілл	2.50
А. Шевченко, Рочестер	2.50
П. Ярема, Ню Кестл	2.50
д-р В. Прокопів, Вірспорт	2.00
П. Кузьмин, Пукіпсі	1.50
П. Соломко, Чікаґо	1.50
І. Кобзей, Ст. Джозеф	1.00
І. Таратула, Мінеаполіс	100
Г. Мисишин, Спрінґфілд	.50

Клівленд і околиця!

В неділю, 30 березня 1980 р., о год. 4 по пол. в залі Середньої Школи св. Йосафата
при 5720 Стейт Ровд, ПАРМА, Огайо

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу КЛІВЛЕНДСЬКОЇ ОКРУГИ

ю участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делеґати наступних Відділів:

18, 50, 71, 102, 108, 112, 115, 166, 180, 222, 233, 240, 251, 291, 295, 328, 334, 336, 346, 358, 364.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії Зборів.
3. Прийняття протоколу попередніх Зборів.
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення абсолюторії Управі.
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1980 рік
9. Різні справи.
10. Закриття Зборів.

У Зборах візьмуть участь:

Богдан Футей, голова Контрольної Комісії УНС
Тарас Шмаґала, головний радний УНС
Ґеновефа Жеребняк, почесний член УНС

ПО ЗБОРАХ — ПЕРЕКУСКА

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Інжн. Роман Возняк, *секретар* — Інж. Іван Фу[illegible], *голова*

Мґр. Василь Ліщинський, *касир*

„Союзівка на вакаціях"!

З ОГЛЯДУ

НА ВАКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ „СОЮЗІВКИ"

СОЮЗІВКА ЗАКРИТА

від 1-го березня до 1-го квітня 1980 р.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО КОВАЛІВ, член УНС Відд. 385 Т-ва Запорозька Січ в Міннеаполісі, Мінн., помер 19 січня 1980 р. на 72-му р. життя. Нар. 1907 р. в Семиновичах, Україна; членом УНС став у 1953 р. Залишив у смутку дружину Марію, три дочки: Джуен, Констанс і Бернадет, брата Джов і сестру Стеллу. Похорон відбувся 22 січня 1980 р. на цвинтарі св. Марії в Міннеаполісі, Мінн.

Вічна Йому Пам"ять!
Яр. Карпяк, секр.

ДОРОТА ГУСКА, членка УНС Відд. 150 ім. Михайла Грушевського у Піттсфілд, Масс., померла 20 січня 1980 р. на 81-му р. життя. Нар. в Горошова, Україна; членкою УНС стала у 1944 р. Залишила у смутку сина Володимира, дочку Теодору, 4 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 23 січня 1980 р. на цвинтарі св. Йосифа у Піттсфілд.

Вічна Їй Пам'ять!
Волтер П. Гуска, секр.

АНДРІЙ АНДЕРЗЕН, член УНС Відд. 204 ім. А. Гончаренка в Ню Йорк Сиіті, помер 10 грудня 1979 р. на 67-му р. життя. Нар. 1912 р. в Гамбурґу, Німеччина; членом УНС став у 1954 р. Залишив у смутку дружину Марію і дочку Ґлню. Похорон відбувся 13 грудня 1979 р. на цвинтарі Норт Бабилон в Норт Бабилон, Н. И.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Палідвор, секр.

АННА АНДРУШИН, членка УНС Відд. 343 св. Анни в Рочестері, Н. И. померла 29 листопада 1979 р. на 62-му р. життя. Нар. 1917 р.; членкою УНС стала 1939 р. Залишила у смутку чоловіка Вілліяма, дві дочки і одну внучку. Похорон відбувся 3 грудня 1979 р. на цвинтарі Голі Сепалчер в Рочестері, Н. И.

Вічна Їй Пам'ять!
Мері Свернда, секр.

СТЕФАН ЗАГУЛЯК, член УНС Відд. 291 ім. Тараса Шевченка в Клівленд, Огайо, помер 25 січня на 61-му р. життя. Нар. 1919 р. в Конківці, Україна; членом УНС став у 1953 р. Залишив у смутку дружину Надію та брата і сестру в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Йому Пам"ять!
Віра Напора, секр.

МАРІЯ АННА БУЛАТ, членка УНС Відд. 8 Т-ва Подільська Січ в Йонкерс, Н. И., померла 26 січня 1980 р. на 25-му р. життя. Нар. 1955 р. в Йонкерс, Н. И.; членкою УНС стала у 1956 р. Залишила у смутку батька Григорія, маму Марію, сестру Лесю з чоловіком і брата Романа та близьку і дальшу родину в ЗСА і в Україні. Похорон відбувся 26 січня 1980 р. на цвинтарі Мт. Говп, Гайстінґ, Н. И.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр.

КАТЕРИНА ЗАРУДНА, членка УНС Відд. 238 св. Димитрія в Бетлегем, Па., померла 27 січня 1980 р. на 65-му р. життя. Нар. 1915 р. в Україні; членкою УНС стала у 1933 р. Залишила у смутку чоловіка Еліяса. Похорон відбувся 30 січня 1980 р. на укр. правосл. цвинтарі св. Марії у Вайтголл, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Дмитро Мушастий, секр.

СТЕПАН Е. СЛУКА, член УНС Відд. 70 Т-ва Поступовий Клюб в Джерзі Сиіті, Н. Дж., помер 3 лютого 1980 р. на 66-му р. життя. Нар. 1913 р. в Джерзі Сиіті, Н. Дж. Залишив у смутку дружину Гелен і сина Дениса. Похорон відбувся 6 лютого 1980 р. на цвинтарі Голі Крос в Норт Арлінґтон, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Микола Шеремета, секр.

ВАСИЛЬ БАРАВАШ, член УНС Відд. 266 ім. Івана Франка в Амстердам, Н. И., помер 4 лютого 1980 р. на 60-му р. життя. Нар. 1919 р. в Пеколовичі, Львів, Україна; членом УНС став у 1949 р. Залишив у смутку дружину Анну, сина Володимира, внука та близьку і дальшу родину в Канаді і Україні. Похорон відбувся 7 лютого 1980 р. на цвинтарі св. Миколая в Амстердам, Н. И.

Вічна Йому Пам'ять!
Волтер Варшона, секр.

СТЕЛЛА ЗАГРОДНІК, членка УНС Відд. 5 св. Миколая в Асторії, померла 25 січня 1980 р. на 63-му р. життя. Нар. 1916 р.; членкою УНС стала у 1971 р. Залишила маму Леонору, братову Ольгу з дочками, вуйка Сема та дві сестрінки.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Хоманчук, секр.

АННА ФРАНДА, членка УНС Відд. 39 Т-ва Українська Січ в Сиракюзах, Н. И., померла 29 січня 1980 р. на 88-му р. життя. Нар. 1893 р. в Жердінка, Лемківщина; членкою УНС стала у 1925 р. Залишила у смутку синів — Михайла, Степана і Павла, дочку Катерину, 19 внуків і правнуків та близьку і дальшу родину. Похорон відбувся 1 лютого 1980 р. на укр. кат. цвинтарі св. І. Хрестителя в Сиракюзах, Н. И.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 23-го БЕРЕЗНЯ 1980 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні збори Т-ва Дністер — 430-ий Відд., о год. 2-ій по пол., в залі Дому Окр. Комітету УНС. На порядку: звіти уступаючої Управи і К. Комісії, дискусія над звітами, вибір нової Управи і К. Комісії на 1980 р. — Д-р Ів. Скальчук, гол., Ст. Волянюк, кас., Ів. Кнігницький, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Т-ва ім. С. Петлюри — 422 Відд., в залі укр. правосл. катедри св. Володимира при 6740 Н. 5-та вул., о год. 1-ій по пол. На порядку: звіти Управи і К. Комісії та вибір управи на 1980 р. Проситься чл. прибути. о. протопресвітер Ст. Біляк, гол., В. Євтушенко, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Річні загальні збори Б-ва св. Юрія 239 Відд., о год. 1:30 по пол., в домі Округи УНС, 5004 Олд Йорк Рд. На порядку: звіт з праці Відділу за минулий рік, вибір нової управи 1980 р. та інші важні справи й інформації. Проситься чл. взяти участь. — Інж. Є. Филипович, предс., Інж. В. Виницький, секр.